

DEPARTEMENT ZORG

Zorginspectie

T 02 553 34 34

contact.zorginspectie@vlaanderen.be

www.zorginspectie.be

INSPECTIEVERSLAG: ALGEMEEN ZIEKENHUIS – GERIATRISCH ZORGTRAJECT, CHECK 2

INRICHTENDE MACHT

Naam	A.S.Z. Autonome Verzorgingsinstelling
Type entiteit	Rechtspersoon
Rechtsvorm	Ver.OCMW (Vereniging van OCMW's)
Ondernemingsnummer	0729523736
Adres	Merestraat 80, 9300 Aalst

INSPECTIEPUNT

Naam	A.S.Z. Autonome Verzorgingsinstelling
Adres	Merestraat 80, 9300 Aalst
Dossiernummer	176

UITBATINGSPLAATS

Naam	Campus Aalst
Adres	Merestraat 80, 9300 Aalst

INSPECTIE

Datum laatste vaststelling	06/03/2024
Verslagnummer	ZI-2024-00758
Inspecteur	XXXX

INSPECTIEBEZOEK

Campus Aalst

Onaangekondigde inspectie op 06/03/2024 (09:00-11:30)

Gesprekspartners: er werd gesproken met directieleden, stafmedewerkers, (hoofd)verpleegkundigen en patiënten.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	3
1.1	Toezicht door Zorginspectie	3
1.2	Inspectiemethodiek	4
1.3	Inspectieverslag	5
2	Situering	6
3	Thema veilige zorg	7
3.1	Bereikbaar oproepsysteem op de patiëntenkamer	7
4	Thema gestandaardiseerde zorg	8
4.1	Patiëntidentificatie	8
5	Thema communicatie	9
5.1	Pluridisciplinair overleg (PDO)	9
6	Besluit	11

1 INLEIDING

1.1 TOEZICHT DOOR ZORGINSPECTIE

Situering Zorginspectie

Zorginspectie maakt deel uit van het Departement Zorg van de Vlaamse overheid en is bevoegd voor het toezicht op:

- organisaties die door het Departement of door de andere agentschappen van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin erkend, vergund, geattesteerd of gesubsidieerd worden;
- persoonlijke budgetten en hulpmiddelen toegekend aan personen met een handicap;
- personen of organisaties waarvan redelijkerwijze kan worden vermoed dat ze als zorgverlener, hulpverlener of voorziening optreden.

De Vlaamse overheid heeft ervoor gekozen om de inspectiefunctie te scheiden van de vergunnings-, erkennings- en subsidiëeringsfunctie. De functiescheiding tussen inspecteren en rapporteren enerzijds en beslissen over de gevolgen anderzijds, maakt dat Zorginspectie haar opdracht zo objectief, onpartijdig en onafhankelijk mogelijk kan vervullen.

Wat is de opdracht van Zorginspectie?

De kernopdrachten van Zorginspectie zijn:

- toezicht houden op de naleving van gestelde eisen;
- concrete beleidsadvisering op basis van de inspectievaststellingen;
- een beeld schetsen van een hele sector op basis van inspectievaststellingen.

Hierdoor wil Zorginspectie een bijdrage leveren aan:

- het verbeteren van de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening van de voorzieningen;
- het rechtmatig besteden van overheidsmiddelen;
- een optimale beleidsvoorbereiding en -evaluatie.

Hoe werkt Zorginspectie?

Zorginspectie voert haar inspectiebezoeken uit en stelt haar inspectieverslagen op conform de bepalingen van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid.

Bij het opstellen en het verspreiden van haar verslagen houdt Zorginspectie rekening met de privacy van alle betrokken partijen. Meer informatie over de toepasselijke regels is te vinden op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit: **www.gegevensbeschermingsautoriteit.be**.

Binnen 30 dagen na het inspectiebezoek ontvangt het inspectiepunt en (in voorkomend geval) de klachtindiener het ontwerpverslag. Daarbij wordt de mogelijkheid geboden om – gedurende een periode van 14 kalenderdagen – schriftelijk te reageren op onjuistheden in het ontwerp van het inspectieverslag.

De definitieve inspectieverslagen worden actief ter beschikking gesteld en zijn te vinden via **[zorginspectie-inspectieverslagen-en-openbaarheid](http://www.zorginspectie.be)**.

Meer informatie is te vinden op onze website: **www.zorginspectie.be**.

1.2 INSPECTIEMETHODIEK

Zorginspectie voert in alle Vlaamse ziekenhuizen nalevingstoezicht uit dat zich richt op zorgtrajecten. Een zorgtraject is het traject dat een gelijkaardige groep patiënten doorloopt in een ziekenhuis. Bij deze vorm van toezicht wordt via onaangekondigde inspectie nagegaan of de zorgpraktijk voldoet aan vooropgestelde eisen. Deze eisen zijn gebundeld in een eisenkader, dat in overleg met de sector werd opgemaakt en dat te vinden is op de website van de afdeling Eerste Lijn en Gespecialiseerde Zorg.

De zorgtrajecten die tot in 2022 geïnspecteerd werden, zijn het chirurgisch zorgtraject (2013-2014), het internistisch zorgtraject (2015-2016) en het cardiale zorgtraject (2018-2019); in 2018-2019 werd ook een herhalingsronde uitgevoerd m.b.t. een aantal aspecten van het chirurgisch en internistisch zorgtraject. Na afronding van elk van deze inspectierondes werd op basis van de gegevens van de individuele ziekenhuisverslagen een beleidsrapport opgemaakt. Deze beleidsrapporten zijn te vinden op de website van Zorginspectie.

In deze inspectieronde ligt de focus op de zorg voor geriatrische patiënten. Voor de beoordeling van de inspectievaststellingen baseert Zorginspectie zich op het eisenkader voor de geriatrische patiënt (**eisenkader geriatrisch zorgtraject**) en op het generieke eisenkader dat geldt voor elke hospitalisatie-afdeling (**generieke eisenkader**).

Volgende diensten worden bezocht:

- de geriatrische verblijfsafdelingen;
- de Sp-psychogeriatrische verblijfsafdelingen;
- het geriatrisch dagziekenhuis.

Niet op elke campus zijn al deze afdelingen aanwezig; om die reden wordt soms een beperkter aantal afdelingen bezocht. Hierdoor kan het zijn dat een aantal onderwerpen niet bevestigd worden, waardoor in het verslag onder een aantal titels geen vaststellingen worden beschreven.

Met "patiëntveiligheid" en "patiëntbetrokkenheid" als leidraad, selecteerde Zorginspectie vijf thema's waarvoor elementen uit de eisenkaders werden gegroepeerd voor de inspectie. Deze thema's, met name personeel, veilige zorg, gestandaardiseerde zorg, hygiëne en communicatie, vormen elk een hoofdstuk in dit verslag.

Per thema waren er bij de eerste inspectie (check 1) criteria vastgelegd (rode en oranje knipperlichten) op basis waarvan al dan niet besloten werd tot een tweede onaangekondigde inspectie (check 2).

Rode en oranje knipperlichten zijn ernstige knelpunten op vlak van patiëntveiligheid of kwaliteit van zorg.

Een check 2 volgt:

- zodra één rood knipperlicht wordt vastgesteld;
- indien minstens 3 oranje knipperlichten worden vastgesteld.

Deze check 2 werd uitgevoerd na een tussenperiode van minstens 3 maanden (vanaf ontvangst van het definitieve verslag van check 1). Alle knipperlichten die geleid hebben tot een check 2 werden opnieuw geïnspecteerd op het geriatrisch dagziekenhuis, op alle geriatrische en op alle Sp-psychogeriatrische verblijfsafdelingen.

De afdeling Eerste Lijn en Gespecialiseerde Zorg staat in voor de opvolging van alle inspectievaststellingen.

Zorginspectie inspecteerde onaangekondigd tijdens check 1 en 2: het ziekenhuis wist dus niet vooraf op welke dag de inspectie zou plaatsvinden.

Meer informatie over deze inspectiemethodiek en over Zorginspectie is te vinden op www.zorginspectie.be.

1.3 INSPECTIEVERSLAG

Dit inspectieverslag geeft de vaststellingen weer binnen check 2 van het nalevingstoezicht.

Het verslag bestaat uit verschillende hoofdstukken. Na dit eerste inleidende hoofdstuk en een situering van het ziekenhuis in het tweede hoofdstuk, volgen de vaststellingen per thematisch hoofdstuk waarvoor een check 2 gebeurde. Iedere vaststelling wordt voorafgegaan door de betreffende eisen uit het eisenkader en een beschrijving van de gevolgde werkwijze om tot de vaststelling te komen. Op het einde van het verslag staat een besluit, dat weergeeft of de verbeterpunten die aanleiding gaven tot een check 2 opgelost zijn of niet.

2 SITUERING

Op deze campus heeft het ziekenhuis binnen het geriatrische zorgtraject volgende erkenningen vanuit de Vlaamse overheid:

- Geriatrisch zorgprogramma
- Geriatrisch dagziekenhuis
- G-bedden: 84

Tijdens de inspectie werd er een bezoek gebracht aan:

- De geriatrische verblijfsafdeling(en):
 - Geriatrie rechts (Geriatrie Re)
 - Geriatrie links (Geriatrie Li)
 - Geriatrie laagbouw (Geriatrie LB)
- Het geriatrisch dagziekenhuis

3 THEMA VEILIGE ZORG

3.1 BEREIKBAAR OPROEPSYSTEEM OP DE PATIËNTENKAMER

Gecontroleerde eisen

Elke patiëntenkamer beschikt minimaal over een bereikbaar beloproepsysteem.

Alle lokalen, inclusief de WC's, bestemd voor patiënten en bezoekers, zijn uitgerust met een doeltreffend en bereikbaar beloproepingssysteem.

Werkwijze

Op de geriatrische en Sp-psychogeriatrische verblijfsafdelingen werd aan een aantal patiënten aanwezig in de kamers gevraagd of zij vanuit de plaats of positie waarin ze zich op dat moment bevonden het oproepsysteem konden bereiken.

Vaststellingen

Naam afdeling	Aantal gecontroleerde patiënten	Aantal patiënten met bereikbaar oproepsysteem	Aantal patiënten zonder bereikbaar oproepsysteem
Geriatric Re	10	10	0
Geriatric Li	10	9	1
Geriatric LB	10	10	0
Totaal	30	29	1

4 THEMA GESTANDAARDISEERDE ZORG

4.1 PATIËNTIDENTIFICATIE

Gecontroleerde eisen

De procedure hanteert minimaal twee persoonsgebonden parameters om te controleren of patiënten de zorg ontvangen die voor hen is bestemd. Deze parameters kunnen zijn de volledige naam, de geboortedatum, een persoonlijk identificatienummer dat de patiënt kent of een recente gezichtsfoto. In geval van langdurige of chronische zorg waarbij de patiënt lang op dezelfde afdeling verblijft en bijgevolg de patiënt daar goed gekend is, kan gezichtsherkenning één van de persoonsgebonden parameters zijn. Het kamernummer, bednummer of het woonadres is mogelijk variabel en kan dus niet worden gebruikt als parameter.

De persoonsgebonden parameters worden vergeleken met de gegevens van de identificatieband (polsbandje) die aan de patiënt aangebracht werd.

Werkwijze

Op de geriatrie en Sp-psychogeriatrie verblifsafdelingen en op het geriatrie dagziekenhuis werd het identificatiebandje van een aantal patiënten gecontroleerd op de volledigheid en correctheid van de gegevens (de volledige naam, de geboortedatum, een persoonlijk identificatienummer of een recente gezichtsfoto).

Vaststellingen

Naam afdeling	Aantal gecontroleerde patiënten	Aantal met een bandje met volledige en correcte gegevens	Aantal niet in orde		
			Aantal met bandje met onvolledige gegevens	Aantal met bandje met foutieve gegevens	Aantal zonder bandje
Geriatric Re	10	10	0	0	0
Geriatric Li	10	9	0	0	1
Geriatric LB	10	10	0	0	0
Geriatric dagziekenhuis	4	4	0	0	0
Totaal	34	33	0	0	1

Overzicht

Aantal gecontroleerde patiënten	34
Aantal in orde (identificatiebandje met volledige en correcte gegevens)	33
Aantal niet in orde	1

5 THEMA COMMUNICATIE

5.1 PLURIDISCIPLINAIR OVERLEG (PDO)

Gecontroleerde eisen

Om de kwaliteit van de zorgverlening maximaal te garanderen, dient er overeenkomstig eis 7.4 over elke patiënt minimaal wekelijks een teamoverleg binnen het pluridisciplinair (psycho)geriatriesch team georganiseerd te worden waarbij de fysische en psychische toestand geëvalueerd wordt en de therapie zonodig bijgestuurd. Het dossier wordt geregeld aangevuld met een verslag dat de evolutie in de toestand van de patiënt weergeeft en dat die toestand vergelijkt met het programma en de timing van de behandeling zoals die bij de opname en naderhand werd opgesteld of aangepast.

Het verslag van het teamoverleg over de patiënt wordt in zijn dossier opgenomen.

Het pluridisciplinair geriatriesch team organiseert minstens elke week een pluridisciplinair overleg omtrent de geriatriesche patiënten.

Het zorgprogramma beschikt over een pluridisciplinair geriatriesch team. Dit team is minstens samengesteld uit personen met de aantoonbare kwalificaties:

- 1° minstens één voltijds arts specialist erkend in de inwendige geneeskunde met een bijzondere beroepsbekwaming in de geriatrie of erkend in de geriatrie die aan het zorgprogramma is verbonden;
- 2° minstens twee verpleegkundigen, met inbegrip van de verantwoordelijke verpleegkundige voor het zorgprogramma, houder van de bijzondere beroepstitel van verpleegkundige gespecialiseerd in de geriatrie of met de bijzondere beroepsbekwaamheid van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geriatrie of verpleegkundige met aantoonbare expertise in de geriatrie,. Deze expertise wordt aangetoond op basis van een permanente vorming van minstens 15 uur per jaar;
- 3° maatschappelijk assistent of sociaal verpleegkundige (of gelijkgestelde);
- 4° kinesitherapeut;
- 5° ergotherapeut;
- 6° logopedist;
- 7° diëtist;
- 8° klinisch psycholoog;
- 9° zorgkundige.

De medische organisatie van de Sp-psychogeriatrie wordt toevertrouwd aan artsen-specialisten in de geriatrie, in de neuropsychiatrie, in de psychiatrie of in de neurologie.

Werkwijze

Op de geriatriesche en Sp-psychogeriatriesche verblijfsafdelingen werd in dossiers van patiënten die minstens 1 week opgenomen waren, gezocht naar de verslagen van het wekelijks pluridisciplinair overleg. Voor die verslagen werd gezocht naar de aantoonbare aanwezigheid van minstens 3 disciplines.

Vaststelling

Naam afdeling	Geriatric Re	Geriatric Li	Geriatric LB	Totaal
Aantal gecontroleerde dossiers	10	10	10	30
Aantal dossiers met voldoende verslagen PDO	10	10	10	30
Aantal dossiers met voldoende verslagen PDO met minimum 3 disciplines aantoonbaar aanwezig	10	10	10	30
Aantal dossiers met onvoldoende verslagen PDO of met PDO zonder aantoonbare aanwezigheid van minimum 3 disciplines	0	0	0	0

6 BESLUIT

Er zal een check 3 gebeuren op deze campus	ja
Volgende inspectievaststellingen liggen aan de basis van deze beslissing:	
Aantal patiënten zonder identificatiebandje, met een onvolledig identificatiebandje of met een identificatiebandje waarvan de gegevens niet overeenkwamen met de identiteit van de drager	1/34